

II

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 04/1-012-2-295/14
20. фебруара 2014. године
Бања Лука

Предсједница
Владе,
Жељка Цвијановић, с.р.

244

На основу члана 43. став 3. Закона о Влади Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 118/08) и члана 40. став 2. Закона о заштити природе (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 50/02, 34/08 и 59/08), Влада Републике Српске, на 49. сједници, одржаној 20.02.2014. године, д о н о с и

ОДЛУКУ

О УСВАЈАЊУ ПЛАНА УПРАВЉАЊА СТРОГИМ ПРИРОДНИМ РЕЗЕРВАТОМ “ПРАШУМА ЈАЊ”, ЗА ПЕРИОД 2014 - 2029. ГОДИНА

I

Усваја се План управљања Строгим природним резерватом “Прашума Јањ”, за период 2014 - 2029. година.

II

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 04/1-012-2-297/14
20. фебруара 2014. године
Бања Лука

Предсједница
Владе,
Жељка Цвијановић, с.р.

245

На основу члана 43. став 3. Закона о Влади Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 118/08) и члана 5. став 2. Закона о извршењу Буџета Републике Српске за 2014. годину (“Службени гласник Републике Српске”, број 107/13), Влада Републике Српске, на 49. сједници, одржаној 20.02.2014. године, д о н о с и

ОДЛУКУ

О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПЛАН УТРОШКА СРЕДСТАВА

I

Даје се сагласност на План утрошка средстава буџетском кориснику Предсједник Републике Српске (организациони код 01010001), за период 1. јануар - 31. март 2014. године, у укупном износу од 16.612,16 КМ, и то са позиције:
- 415200 - текући грантови непрофитним организацијама 16.612,16 КМ.

II

За реализацију ове одлуке задужују се Министарство финансија Републике Српске и Служба Предсједника Републике.

III

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 04/1-012-2-292/14
20. фебруара 2014. године
Бања Лука

Предсједница
Владе,
Жељка Цвијановић, с.р.

246

На основу члана 29. Закона о здравственом осигурању (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 18/99, 51/01, 70/01, 51/03, 57/03, 17/08, 1/09 и 106/09) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи (“Службени гласник Републи-

ке Српске”, бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12 и 121/12), министар здравља и социјалне заштите д о н о с и

ПРАВИЛНИК

О ИЗМЈЕНАМА ПРАВИЛНИКА О ОСНОВИМА СТАНДАРДА И НОРМАТИВА ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ ИЗ ОБАВЕЗНОГ ЗДРАВСТВЕНОГ ОСИГУРАЊА

Члан 1.

У Правилнику о основима стандарда и норматива здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 18/11, 83/11 и 76/12) у члану 11. став 1. мијења се и гласи:

“(1) Дјелатност породичне медицине обезбјеђује један радни тим на:

- 2.000 осигураних лица у развијеним јединицама локалне самоуправе,
- 1.800 осигураних лица у средње развијеним јединицама локалне самоуправе,
- 1.600 осигураних лица у неразвијеним јединицама локалне самоуправе и
- 1.400 осигураних лица у изразито неразвијеним јединицама локалне самоуправе.”.

Члан 2.

У члану 15. у ставу 2. ријечи: “осигураних лица” замијењују се ријечју: “становника”.

Члан 3.

У члану 16. у ставу 2. ријечи: “осигураних лица” замијењују се ријечју: “становника”.

Члан 4.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 11/03-020-2/14
13. фебруара 2014. године
Бања Лука

Министар,
Др Драган Богданић, с.р.

247

На основу члана 88. став 2. Закона превозу опасних материја (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 1/08 и 117/11), члана 5. став 1. Закона о жељезницама Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 58/01, 110/03, 59/08 и 24/12) и члана 69. ст. 1. и 2. Закона о републичкој управи (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12 и 121/12), министар саобраћаја и веза, уз сагласност министра унутрашњих послова и министра здравља и социјалне заштите, д о н о с и

171 УПУТСТВО

ЗА ПРЕВОЗ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА У ЖЕЉЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

1. Овим упутством уређују се превоз и манипулација опасних материја у жељезничком саобраћају, мјере превенције и заштите људи и животне средине, евиденција и пријављивање неправилности у превозу опасних материја, као и контрола примјене регулативе при овим превозењима.

2. Амбалажа у којој се превози опасна материја мора бити израђена и затворена на начин да при нормалним условима превоза не може доћи до истицања садржаја из амбалаже спремне за отпремање, нарочито усљед промјене температуре, промјене влажности или притиска.

3. Дијелови амбалаже који долазе у непосредан додир са опасним материјама не смију бити оштећени хемијским или другим утицајима опасних материја у погледу њихове употребљивости, морају имати одговарајућу унутрашњу облогу или обраду и не смију садржати никакве саставне

дијелове који са садржајем опасно реагују, образују опасне материје или могу знатно да ослабе ове дијелове.

4. Поједине пошиљке опасних материја пакују се у tzv. "унутрашњу" амбалажу, која мора бити упакована у спољну амбалажу тако да у нормалним условима превоза не може да се разбије, пробуши, нити да садржај продре у спољну амбалажу.

5. Ломљива унутрашња амбалажа или амбалажа која може лако да се пробуши (стакло, порцулан, пластичне материје и сл.) мора бити обложена одговарајућом заштитном материјом за попуњавање и смјештена у спољашњу амбалажу.

6. За превоз опасних материја, условљено врстом опасне материје, односно класом РИД-а датом у Прилогу 1. овог упутства, користи се следећа амбалажа:

- бурад - цилиндрична амбалажа од метала, картона, пластичне материје, шперплоче или друге погодне материје, са равним или испупченим дном,

- дрвена бурад - од природног дрвета,

- кутија - од метала, пластичне материје, дрвета, шперплоче или другог одговарајућег материјала правоугаоног или вишеугаоног попречног пресека са једним или више отвора,

- сандуци - правоугаона или вишеугаона амбалажа са пуним зидовима без отвора, од метала, дрвета, шперплоче, дрвених влакана, картона и слично,

- вреће - савитљива амбалажа од папира, пластичне фолије, текстила и других тканих материјала,

- комбинована амбалажа - састављена од унутрашњег суда од стакла, порцулана или камена и од спољашње амбалаже (метал, дрво, картон, пластична материја и слично) који једном спојени представљају нераздвојну целину,

- заједничка амбалажа - састављена од једне или више унутрашњих амбалажа смјештених у једну спољашњу амбалажу и

- метална лака амбалажа (од бијелог калајног лима) - са округлим, елипсастим, четвороугаоним или вишеугаоним попречним пресеком, пљоснато или избочено дно са једним или више отвора (нису бурад и канте).

7. Транспортна амбалажа која се употребљава за превоз опасних материја мора бити израђена у складу са прописаним стандардима за одговарајућу класу опасних материја.

8. Опасне материје, паковане у одговарајућу амбалажу или без амбалаже, превозе се у контејнерима, затвореним вагонима, вагонима цистернама и контејнер-цистернама.

9. Возна средства у којима се превозе опасне материје и њихово обиљежавање дати су у Прилогу 3. овог упутства.

10. У превозу појединих врста опасних материја у средствима из тачке 9. овог упутства постоје извјесне специфичности, као што су следеће:

- течни гас, у цистерни, повећањем температуре се шири, чиме се повећава притисак на зидове цистерне, тако да се може товарити до највеће дозвољене масе пуњења, која зависи од коефицијента ширења течног гаса, а највећа дозвољена маса пуњења је израчуната и назначена на посебној табlici (на челу котла цистерне),

- превозна средства којима се превозе запаљиве материје морају да одговарају техничким условима прописаним за одређену врсту запаљивих течности и

- радиоактивне материје за које је дозвољен превоз жељезницом могу да се пакују и превозе само у амбалажи намијењеној за одређену врсту радиоактивних материја, зависно од величине и јачине извора, агрегатног стања и других својстава радиоактивне материје.

11. Судови за превоз опасних материја смију да се пуне само оном опасном материјом за чији су превоз одабрани и које са материјама од којих су израђени судови, са заптивачима, са дијеловима опреме, као и са заптивним облогама са којима долазе у додир не реагују опасно и не производе опасне материје.

12. Дијелови опреме која се користи код превоза опасних материја морају бити постављени и осигурани на начин да се за вријеме превоза и руковања не оштете или откину, као и да гарантују исту сигурност као и судови за превоз опасних материја и бити прилагођени роби која се превози.

1. Наручивање кола за превоз опасних материја и провјера њихове исправности

13. Код наручивања кола за превоз опасних материја морају се поштовати одредбе Тарифе за превоз ствари на пругама "Жељезница Републике Српске" а. д. Добој (у даљем тексту: ЖРС). Пошиљалац мора у рубрику 4 колске наруџбенице Кол-23 уписати врсту опасне материје онако како је она наведена у Правилнику о међународном превозу опасних материја жељезницом (у даљем тексту: Правилник РИД).

14. Опасне материје је дозвољено товарити искључиво у исправна кола.

15. Прије почетка утовара денчаних пошиљака опасних материја у затворена кола морају се затворити и plombирати сви отвори за вентилацију, као и врата кола на која се неће вршити утовар.

16. Прије утовара опасних материја у кола цистерне, ЖРС је дужна да упозори комитента (пошиљаоца) да провјери исправност централног и испусног вентила цистерне. Провјера исправности централног вентила врши се тако што се прије пуњења цистерне централни вентил затвара, а испусни вентили отворе, те након тога почиње пуњење. Ако течност (гас) не истиче (цури) кроз испусне вентиле, вентили се затварају и наставља се са пуњењем цистерне.

17. Експлозивне материје и предмети пуњени експлозивом класе 1. који су у складу са РИД-ом превозе се у колима са котрљајућим лежајима на осовинама, са лимом против варничења, који не смије да буде директно причвршћен за под кола, еластичним одбојницима и тегленицима.

2. Пријем на превоз, уврштење у воз и превоз кола са опасним материјама

18. Прије утовара, пошиљалац мора предати ЖРС правилно испуњен товарни лист. Назив опасне материје у товарном листу мора одговарати једном од назива у Правилнику РИД. Подаци који морају бити наведени у товарном листу (рубрика 40 товарног листа К-501 и рубрика 21 ЦИМ товарног листа) су:

- број УН,

- званични назив (именовање) опасне материје, а по потреби допуњено техничким, хемијским или биолошким називом (именовањем),

- класа опасне материје, а за класу 1 и разред, уписана (словима) група компатибилности,

- по потреби, одговарајућа група амбалаже за односну опасну материју,

- велика слова "РИД" и

- према обиљежавању прописаном РИД-ом број ознаке опасности се ставља испред броја УН, као што је приказано у следећем примјеру:

"666, УН 1098 АЛИЛ АЛКОХОЛ, 6.1(3), I",

"1 П-Kesselwagen, 336 УН 1230 Methanol, 3, II РИД" - товарна цистерна писано на њемачком језику.

19. У товарном листу К-501 рубрика 40 и ЦИМ-товарном листу рубрика 23 мора се прецртати знаком "X" (икс).

20. Преглед обавезних изјава у товарном листу код превоза опасних материја мора бити у складу са Правилником РИД, дио 5.

21. Амбалажа (која подразумијева велике судове за расути терет), празна кола цистерне и контејнере, ако нису очишћени, морају бити затворени и заптивени као да су пуни, односно означени истим листицама опасности као да су пуни. Неочишћену празну амбалажу, означену листицама према узорку 6.1. или 6.2. (Прилог 2. овог упутства) треба да се смјести у кола или складиштити у магацине

одвојено од намирница, осталих предмета за исхрану и од сточне хране.

22. Назнака у товарном листу мора да буде стављена. (Текст назнаке може, на примјер, да гласи: "ПРАЗНА АМ-БАЛАЖА, 3, РИД").

У одговарајућу рубрику товарног листа (40 или 23) уписује се знак "X".

Код неочишћених празних кола - цистерни или празних контејнер-цистерни ова назнака се допуњује тим податком, односно ријечима: "задњи терет", као и називом и бројем последњег товара, на примјер:

"ПРАЗНА КОЛА - ЦИСТЕРНА, ЗАДЊИ ТЕРЕТ:

663, УН 1098 АЛИЛ АЛКОХОЛ, 6.1 (3), И".

23. За превоз опасних материја пошиљалац мора приложити уз товарни лист и Упутство о посебним мјерама безбједности које се предузимају при превозу опасних материја као што је прописано у члану 35. Закона о превозу опасних материја.

24. При превозу експлозивних, радиоактивних и токсичних материја пошиљалац мора, поред Упутства о посебним мјерама безбједности, приложити уз товарни лист и одобрење за превоз, које издаје надлежни орган државне управе у складу са Законом о превозу опасних материја (Прилог 3. Упутства 162). То одобрење није потребно за војне пошиљке, које од пријема на превоз до издавања морају бити под војним надзором.

25. При увршћивању кола товарених опасним материјама у воз, морају се поштовати одредбе члана 19. Саобраћајног правилника:

- свака кола или велики контејнер означени РИД листицама опасности класе 1 до 1.6 (опасност од експлозије) морају имати сигурносни размак од одбојника кола, односно зидова великог контејнера од минимално 18 метара или се одвајају са најмање једним четвороосовинским или вишеосовинским или са двоје двоосовинских штитних кола од кола означених РИД-листицама класе 2.1, 3, 4.1 (опасност од пожара), 4.2 (самозапаљиво), 4.3 (опасност од појаве запаљивог гаса при додиру са водом) или 5 (материје које изазивају паљење или органски пероксиди),

- кола са РИД-листицама класе 1 до 1.6 увршћују се испред кола означених

РИД-листицама класе 2.1, 3, 4.1, 4.2, 4.3 или 5 и

- као штитна кола уврштавају се празна или товарена кола која не носе ни једну

РИД-листицу класа наведених у т. 2.1) и 2.2) овог члана, као ни класе 6.1 (отровне материје), 6.1А (материје штетне по здравље), 7А, 7В, 7С и 7Д (радиоактивне материје), 8 (нагризајуће материје) и 9 (разне опасне материје).

26. У једном возу превози се највише десет кола са листицом бр. 1 до 1.6 у једној групи. Ако се у воз уврштава више таквих група, између њих се уврштава четворо штитних кола.

27. Кола товарена експлозивним материјалима са РИД-листицама бр. 1 до 1.6 одвајају се од сваке радне локомотиве најмање једним штитним колима.

28. Жељезничким возилима која су товарена опасним материјама смије се маневрисати само ако су претходно предузете одговарајуће мјере безбједности.

29. ЖРС примјењује јединствене мјере за маневрисање према одредбама Упутства 42.

30. Кола товарена опасним материјама, која се условно примају на превоз, превозе се теретним возовима према одредбама саобраћајно-транспортног упутства (СТУ) уз ред вожње.

31. Пошиљке експлозива, отровне и радиоактивне материје (колске и денчане) превозе се првенствено брзим теретним возовима са возопратним особљем, а ако то није могуће, теретним возовима са возопратним особљем.

32. Опасне материје није дозвољено превозити жељезничким возилима у којима се налазе путници.

33. Локомотива воза којим се превозе опасне материје мора бити опремљена противпожарним апаратом.

3. Манипулационо мјесто на коме се врши утовар, истовар и претовар опасних материја

34. У станицама у којима се врши утовар, истовар и претовар опасних материја Министарство саобраћаја и веза, уз сагласност Министарства унутрашњих послова и Министарства здравља и социјалне заштите, одредиће посебно мјесто на коме ће се вршити утовар, истовар и претовар опасних материја, а станица га прописује у пословном реду станице.

35. Мјесто на коме се утоварају, истоварају или претоварају експлозивне материје, гасови или запаљиве опасне материје мора да буде снабђено апаратима или другим уређајима за гашење пожара. На мјесту на коме се утоварају, истоварају или претоварају експлозивне материје или запаљиве опасне материје није дозвољено:

- држање материја и уређаја који могу да изазову пожар или омогуће његово ширење,

- држање отвореног пламена или рад са отвореним пламеном (заваривање и сл.),

- пушење и употреба средстава за паљење (шибице, упаљачи),

- употреба уређаја или средстава који имају ватрено ложиште,

- рад са алатом или уређајем који варнички,

- постављање надземних електричних водова, без обзира на напон и

- рад мотора возила, изузев када служи за погон пумпи и компресора смјештених на ауто-цистерни и када је снабђен вхатачем варница на издувној цијеви мотора.

36. Током утовара, истовара и претовара опасних материја предузимају се следеће активности:

- искључити напон у електричном надземном воду, ако се налази изнад манипулационог мјеста и

- искључити рад мотора на друмском возилу које се налази на манипулативном мјесту, а за случај проласка дизел-локомотиве сусједним колосијеком потребно је затворити регулатор.

37. Превозно средство којим се превозе запаљиве течности или запаљиви гасови у течном стању, прије утовара или истовара, мора бити посебно уземљено у случају да није обезбијеђено директно уземљење.

38. Утовар и истовар опасних материја обавља се, по правилу, дању, а ако се врши ноћу освјетљење на мјесту утовара и истовара мора бити електрично са најмањом јачином расвјете од 500 lx (лукса), а електрични уређаји изградњи на начин да не могу изазвати пожар или експлозију.

39. Сва службена мјеста на превозном путу морају бити обавијештена о саобраћају воза који у свом саставу има колску пошиљку једне од класа опасних материја.

II - ДУЖНОСТИ И ОБАВЕЗЕ ЖЕЉЕЗНИЧКИХ РАДНИКА КОЈИ УЧЕСТВУЈУ У ПРЕВОЗУ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА

40. Сви радници тарифно-комерцијалних и колских прегледних служби упознати су са чињеницом да се на превоз смију примати само предмети и материје које су у складу са РИД-ом, под одређеним условима за сваку класу појединачно према Прилогу 1. овог упутства. Радници ЖРС који непосредно учествују у саобраћају морају бити упознати са одредбама Правилника РИД, у смислу препознавања опасне материје на основу ознака на колима и условима којима се те материје превозе.

41. Превозна документа која прате пошиљку опасне материје морају се за вријеме превоза налазити код овлашћеног жељезничког радника у возу.

1. Дужност магационера

42. Прије доставе кола на утовар, магационер је дужан да писмено захтијева од прегледача кола да обави поједи-

начни преглед кола. Захтјев и потврда о исправности кола испостављају се копирањем у два примјерка на обрасцу Рапоред маневра (С-22).

43. Ако се прегледана кола упућују на утовар у неку другу станицу у којој нема прегледача кола, прегледача кола овјерену потврду о исправности кола прилаже уз товарни лист.

44. Магационер је дужан да утврди сљедеће:

44.1. прије утовара експлозива у затворена кола:

- да ли су кола добро очишћена од запаљивих отпадака,
- да ли су за утовар дата кола са чврстим и сигурним подом, без пукотина, чија се врата и прозори (отвори за провјетравање) добро затварају и

- да у унутрашњости кола не штрче предмети који нису саставни дио кола;

44.2. прије утовара опасних материја у цистерне, провјерава исправност централног и испусног вентила и ако је и један од вентила неисправан, цистерна се не смије дати на утовар.

45. Магационер мора да води рачуна да пошиљалац утовара опасну материју на начин предвиђен у Прилогу II РИВ-а (Прописи за товарење) да не би била доведена у питање безбједност саобраћаја. Код товарења кола опасним материјама (РИД) морају се поштовати одредбе за превоз које су наведене за одређену опасну материју у Правилнику РИД.

46. При пријему пошиљке опасних материја на превоз магационер који врши пријем дужан је да утврди сљедеће:

- да ли је превоз односне опасне материје у складу са РИД-ом дозвољен и под којим условима,

- да ли је пошиљка, по спољном изгледу, пакована тако да не угрожава живот и здравље људи, животну средину и евентуално друге пошиљке ако се са њима заједно превози,

- да ли је врста опасне материје тачно уписана у товарни лист,

- да ли је пошиљалац обиљежио пошиљку одређеном листицом опасности у складу са Правилником РИД, дио 5,

- да ли је пошиљалац приложио одобрење за превоз опасне материје и исправу о превозу опасне материје,

- да ли је пошиљалац у товарном листу (рубрика "назначење врсте ствари") попунио податке о ознаци класе, броју набрајања, по потреби слово и скраћеницу: "РИД", као и да ли је у рубрици 23 ЦИМ-товарног листа уписан знак "X",

- да ли је уз товарни лист приложено упутство пошиљача о поступку за случај ванредних догађаја и одобрење за превоз издато од стране надлежног органа за оне опасне материје за које је то одобрење обавезно и

- да ли је пошиљалац у товарни лист уписао клаузулу у складу са Правилником РИД, дио 5, на примјер: "ПРАЗНА АМБАЛАЖА", "ПРАЗАН СУД", "ПРЕВОЗ ПРЕМА ОДЈЕЉКУ...", "ПРЕВОЗ ПРЕМА ПОДОДЈЕЉКУ...", "ВОЈНА ПОШИЉКА" и слично.

47. Провјеру исправности пошиљке опасне материје и докумената која ту пошиљку прате магационер потврђује потписом у товарном листу.

48. У случају интервенције у станици, при превозу опасне материје, магационер је дужан да поступа по Упутству о посебним мјерама безбједности у случају оштећења и хаварије (за дотичну опасну материју) и Превентивним мјерама заштите и интервенције при превозу опасних материја за станицу у којој врши дужност, које су прописане овим упутством, у складу са одредбама Правилника РИД.

2. Дужности прегледача кола

49. Прегледачи кола у станицама, за случај прегледа кола у која се товари опасна материја, поред осталог, морају контролисати знак периодичне оправке, да ли је рок периодичне оправке протекао и да ли кола имају недостатке због којих би била угрожена безбједност саобраћаја возова, лица и животна средина. Такође, врше и надзор над правилним саставом возова и уредном отпремом у смислу саобраћајно-техничких и транспортних прописа.

50. Оштећена кола, кола неспособна за вожњу, кола која се не смију товарити, као и кола са неупотребљивом кочницом морају се са обе стране снабдјети прописаним листицама.

3. Дужности пописног возовође

51. Пописни возовођа, посебно у случају превоза опасних материја, контролише у станици да ли су кола прописно товарена, да ли су сви затвори на колима прописно постављени и пломбирани, да ли су кола прописно означена, као и све остале контроле предвиђене одредбама Саобраћајног правилника - 2 и Саобраћајног упутства - 40.

4. Дужности отправника возова

52. Отправник возова у станици дужан је да у случају превоза опасних материја руковооцу маневре посебно укаже на ова кола и упозори на досљедно поштовање прописаних мјера безбједности при маневрисању, као и да обавијести особље станице које непосредно учествује у манипулацији и превозу.

53. У случају ванредног догађаја у станици код превоза опасних материја, отправник возова мора одмах да изда задужење за интервенције и да обавијести шефа станице (прво усмено, а потом и писмено), као и одговарајуће дежурне службе у ЖРС и ван ЖРС.

54. Отправник возова у станици дужан је да, код возова у које су уврштена кола товарена опасним материјама, врши надзор над правилним саставом и уредном отпремом, у погледу саобраћајних, техничких и транспортних прописа.

5. Дужности руковооца маневре

55. Руковалац маневре извршава наређење отправника возова у станици за поједина маневарска кретања и пази да не дође до ванредног догађаја, до повреда радника, као и да се сачувају средства за рад и роба. Руковалац маневре дужан је да упозна маневарско и скретничко особље са маневарским кретањима, посебно када су потребне и посебне мјере опрезности (РИД-роба).

6. Дужности благајника

56. Благајничко особље при преузимању пошиљака опасних материја и предмета наведених у РИД-у дужно је да, прије закључивања уговора о превозу, тражи од пошиљача пропратне исправе уз товарни лист, прописане за овакав превоз.

III - ОБИЉЕЖАВАЊЕ ПОШИЉАКА ОПАСНИХ МАТЕРИЈА И КОЛА ТОВАРЕНИХ ОПАСНИМ МАТЕРИЈАМА

57. Кола-цистерне и контејнери у којима се превозе опасне материје морају бити означени РИД-таблама и означена листицама опасности, у складу са Правилником РИД, дио 5. Пошиљалац је дужан да о свом трошку кола-цистерне и контејнере у којима ће се превозити опасне материје запремине веће од три кубна метра значи РИД-таблама и листицама опасности.

1. Листице опасности

58. Коleta у којима се превозе опасне материје морају да буду на видљивом мјесту, означене одговарајућим листицама опасности. Коleta са судовима израђеним од ломљивог материјала, поред листица опасности, означавају се листицама којима се означава ломљивост.

59. Листице опасности које се користе у превозу опасних материја (Правилник РИД, дио 5) налазе се у Прилогу 2. овог упутства.

2. РИД-табле

60. РИД-табле су наранџасте боје величине 40 cm · 30 cm, уоквирене црним рубом. Површина табле је раздијељена водоравном линијом на два једнака дијела. Горњи дио садржи бројну ознаку опасности (x), а доњи дио УН број опасне материје (xx), као на примјер:

30 cm	33	(x)
	1203	(xx)
	40 cm	

61. Бројна ознака опасности састоји се од двије или три цифре, које указују на следеће опасности:

- број 2 означава испуштање гаса због притиска или хемијске реакције,
- број 3 означава запаљивост течних материја (пара) и гасова или самозагријавајућу течну материју,
- број 4 означава запаљивост чврстих материја или самозагријавајућу чврсту материју,
- број 5 означава оксидирајућа материја (која подстиче ватру),
- број 6 означава токсичност или опасност зараза (инфекција),
- број 8 означава нагривајуће дејство и
- број 9 означава опасност спонтане бурне реакције.

62. Комбинација двије или три цифре из тачке 61. овог упутства, на примјер, има следеће значење:

- 22 значи дубоко расхлађен гас, загушљив,
- 223 значи дубоко расхлађен гас, запаљив,
- 236 значи гас који гори, токсичан,
- 30 значи запаљива течна материја (тачка паљења од 23 °C до (укључујући и) 60 °C),
- 33 значи запаљива течна материја (тачка паљења испод 23 °C),
- 333 значи самозапаљива течна материја,
- 446 значи запаљива чврста материја, отровна, која се при повећаној температури налази у растопљеном стању,
- 63 значи отровна материја или материја штетна по здравље, запаљива (тачка паљења од 23 °C до (укључујући и) 60 °C) и
- 839 значи нагривајућа или слабо нагривајућа материја, запаљива (тачка паљења од 23 °C до (укључујући и) 60 °C), која спонтано може да доведе до бурне реакције.

63. Ако је испред броја који означава опасност додато слово "х" (као у примјеру: "х333"), то значи да материја на опасан начин реагује са водом (Поглавље 5.3.2.3.2. РИД-а).

64. У доњу половину наранџасте боје уписује се УН број за означавање опасне материје, узет из списка опасних материја означених њиховим хемијским називом (Поглавље 3.2. РИД-а).

3. Означавање кола са судовима - цистернама

65. На обје стране кола са судовима - цистернама (на самом суду или на плочи) морају бити исписани следећи подаци:

- име уврстиоца (власник кола са судовима - цистернама),
- запремина суда,
- сопствена тежина кола са судовима - цистернама,
- границе товарења у зависности од карактеристика кола и од категорије пруга којима ће се превозити и
- податак о материјама које су дозвољене за превоз (назив материје смије да се замијени збирним називом који групише суштински сродне материје, а особине суда су исто тако њима прилагођене).

66. На судовима који се пуне или празне опасном материјом под притиском мора се исписати максимално дозвољен притисак при експлоатацији.

4. Обилежавање котла цистерне

67. С обзиром на врсту течности која се превози у њима, цистерне су подијељене у 12 група, а да би се одмах знало за коју врсту течности је цистерна, котао цистерне је обојен одређеном бојом, као и трака на челу цистерне (Прилог II Упутства 90) на следећи начин:

67.1. котао цистерне обојен црвено-смеђом бојом и траком:

- црна боја траке означава цистерну намијењену за превоз катрана и креозота,

- бијела боја траке означава цистерне намијењене за превоз минералних уља и

- зелена боја траке означава цистерне намијењене за превоз техничких хемикалија (ове цистерне треба да буду у средини котла премазане заштитном црвеном бојом);

67.2. котао цистерне обојен алуминијско сребрном бојом:

- црвена трака означава цистерну намијењену за превоз свих врста моторног и авио-мазива и млазних горива,
- жута трака означава цистерне намијењене за превоз свих врста петролеја и

- плава трака означава цистерне намијењене за превоз дизел-горива и лож-уља Д-1, Д-2, Д-3 и лож-уља ЕЛ;

67.3. котао цистерне обојен сивом бојом:

- бијела трака означава цистерне за превоз ацетилена,
- зелена трака означава цистерне за превоз хлора,
- црвена трака означава цистерне за превоз свих запаљивих гасова,
- плава трака означава цистерне за превоз кисеоника и
- тамносива трака означава цистерне за остале незапаљиве гасове.

68. Цистерне за превоз сирове нафте, дизел-горива Д-4 и осталих лож-уља на чеоној страни котла немају никакве ознаке.

5. Надзор над пошиљкама опасних материја

69. Превозник је дужан да обезбједи чување експлозивних, радиоактивних, запаљивих и токсичних материја које се превозе, и то од момента преузимања на превоз до издавања.

70. На мјесту на којем се врши утовар, истовар или претовар опасних материја није дозвољен приступ лицима која не учествују непосредно у овим манипулацијама.

71. Утовар, истовар, као и евентуални претовар колских пошиљки опасних материја врши пошиљалац, односно прималац, а само изузетно жељезнички радници под надзором стручно оспособљеног лица за руковање односним опасним материјама, које је овлашћени представник пошиљалоца, односно примаоца или стручни представник министарства надлежног за унутрашње послове.

72. Утовар, истовар, односно претовар комадних пошиљка опасних материја може се вршити под надзором магационера само ако за односну радњу нису потребна никаква посебна заштитна средства и ако су сви радници претходно упознати са начином руковања, опасностима и заштитним мјерама при раду са односном опасном материјом.

73. За пошиљке експлозива, отровне и радиоактивне материје које се прате у току превоза станице ће удовољити захтјеву пратиоца за смјештај, било у редовном саставу воза (пртљажна кола), било додавањем посебних путничких кола. Ако станица није у могућности да обезбједи путничка кола, у времену од 1. маја до 31. октобра, могу се давати затворена теретна кола.

6. Смјештај пошиљака опасних материја у магацин

74. Комадне пошиљке опасних материја, које се по својој природи смију смјештати у магацин, морају се смјестити одвојено од осталих пошиљака и ствари.

7. Потражно-рекламациони поступак при превозу опасних материја

75. У случају да, у току превоза, дође до нестанка - губитка опасне материје, станице ће предузети мјере за проналажење, а по потреби обавијестити и јавност о опасности коју та материја представља за људе и животну средину.

76. Опасне материје које су испале или на било који начин просуте приликом превоза треба да се прикупљају и одстране или на неки други начин учине безбедним, у складу са Упутством о посебним мјерама безбједности.

77. Ако се, на превозном путу, због сметњи при превозу експлозивне, отровне и радиоактивне материје не могу превести, станица је дужна, поред општег поступка, одмах

обавијестити Министарство саобраћаја и веза, Министарство унутрашњих послова, Министарство здравља и социјалне заштите и ЖРС (путем телефона или телеграфа).

8. Извјештавање примаоца о приспијећу пошиљке опасне материје

78. О приспијећу пошиљака ствари и предмета прописаних Правилником РИД упутна станица мора обавијестити примаоца одмах по доласку воза, а прималац је дужан да пошиљку опасне материје преузме одмах по пријему извјештаја о њеном приспијећу.

9. Примопредаја пошиљака опасних материја између страних жељезница и ЖРС

79. Мјесто и вријеме примопредаје ствари од стране једне жељезнице другој жељезници, у граничним станицама, одређени су споразумима закљученим између заинтересованих жељезница.

80. Жељезница која прима пошиљку опасне материје провјерава:

- да ли су пропратна документа уредна и потпуна,
- да ли се пошиљка налази на прописаном превозном путу,
- да ли је пошиљка потпуна, ако се примопредаја врши без провјере твара,
- да ли су товар и кола по спољном изгледу у исправном стању,
- да ли су кола снабђевена пломбама (неповријеђеним) и
- да ли је олиставање правилно.

81. Пријем пошиљке опасних материја у граничној станици може се одбити ако се утврди да нису испуњени прописи о безбједности.

82. Радници жељезнице која прима пошиљку дужни су да у списку прелаза који копирањем саставља жељезница која предаје пошиљку својим потписом потврде пријем пошиљке.

IV - МЈЕРЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ И ЗАШТИТЕ У СЛУЧАЈУ ВАНРЕДНОГ ДОГАЂАЈА ПРИ ПРЕВОЗУ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА

1. Поступак у станици за случај ванредног догађаја при превозу опасних материја

83. Због ванредног догађаја на жељезници (техничког квара, дотрајалости материјала или прекомјерно јаким удараца при превозу) долази до растурања, истакања или разливања опасних материја, што угрожава раднике који непосредно учествују у превозу опасне материје, односно у интервенцији при отклањању неправилности и околни простор на који истиче (цури) опасна материја, а зависно од врсте опасне материје и шира околина станице и људи.

84. Станице на мрежи ЖРС дужне су да предузму све мјере заштите људи и обезбјеђења животне средине у случају ванредног догађаја.

85. Код утврђених неправилности код превоза опасних материја у станици (расипање, истицање) потребно је првенствено отклонити неправилности (квар), уз апсолутно предузимање свих прописаних мјера заштите и безбједности.

86. Све станице на жељезницама Републике Српске у којима се манипулише опасним материјама морају бити снабђевене "интервенцијским цистернама", а опасна материја која истиче (цури) одлаже се у интервенцијске посуде, односно интервенцијске цистерне, чије карактеристике су дате у Прилогу 5. овог упутства, који чини његов саставни дио.

2. Поступак у станици за случај ванредног догађаја већег обима при превозу опасних материја

87. Ако се при превозу опасних материја ради о неисправности већег обима, због које се истицање (цурење) опасних материја не може отклонити, врши се претакање из оштећене цистерне у другу погодну цистерну, а ако нема такве, онда у за то припремљену интервенцијску цистерну. Претакање врше овлашћене и за то оспособљене организације.

88. Прије претакања из тачке 87. овог упутства, потребно је учинити сљедеће:

- утврдити врсту течности или гаса који истиче (по товарном листу или из прилога уз товарни лист, на основу упозоравајућих табли о степену опасности или на основу листица опасности по РИД-у на колима),

- ако се не може утврдити врста опасне материје, преко најближе станице јавне безбједности затражити интервенцију специјализоване екипе и

- товарена кола одмах искључити из воза и поставити на одговарајући (претходно већ одређен) колосијек у станици.

3. Извјештавање, надзор и интервенција у случају ванредног догађаја при превозу опасних материја

89. Ванредни догађај при превозу опасних материја који се деси у станици или на отвореној прузи мора се на најбржи могући начин пријавити отправнику возова те станице или најближе станице. Поред усменог обавјештења, радник жељезнице који је пријавио ванредни догађај дужан је да поднесе и писмени извјештај руководиоцу.

90. Усмено обавјештење о ванредном догађају који подноси радник жељезнице мора да садржи најважније податке о:

- мјесту и врсти ванредног догађаја,
- људским жртвама и повријеђеним и
- привремено предузетим мјерама за обезбјеђење мјеста ванредног догађаја.

91. Отправник возова по пријему обавјештења о ванредном догађају одмах усмено извјештава шефа станице, а затим му подноси писмени извјештај.

92. Ванредни догађај при превозу опасних материја, по правилу, пријављује шеф станице на чијем се подручју десио ванредни догађај.

93. О ванредном догађају приликом превоза опасних материја треба да се обавијести:

- диспечер надлежне подручне оперативне групе, који обавјештава главног диспечера Оперативне службе ЖРС,
- најближе професионално ватрогасно друштво,
- најближа станица јавне безбједности,
- техничко-колска служба, вуча возова, ЗОП и ЕТД и
- саветник за безбједност.

94. У случају ванредног догађаја при превозу опасних материја, услед којег је наступила смрт, тешка повреда или угрожавање људских живота, материјална штета или прекид саобраћаја возова, поступа се у складу са одредбама Упутства 79 и пословног реда станице.

95. Ако је истицање опасне материје већег интензитета, тако да је сакупљање опасне материје у интервенцијске посуде немогуће и када долази до разливања опасне материје по околини, треба да се обавијести:

- општинско водопривредно предузеће,
- општинска санитарна служба и
- општински штаб цивилне заштите.

96. Телефонски бројеви свих органа надлежних за интервенцију код ванредног догађаја који се десио у превозу опасних материја морају да буду истакнути на видним мјестима у станици (прописано пословним редом станице, у складу са Прилогом 6. овог упутства).

97. У случају ванредног догађаја, при превозу опасних материја већих размјера, који има значаја за ширу јавност, ЖРС мора, по пријему обавјештења од шефа станице, да обавијести надлежни орган за жељезнички саобраћај на образцу датом у Прилогу 10. овог упутства. Шеф станице, поред обавјештавања ЖРС, обавјештава и одговарајући општински центар за обавјештавање.

98. Званично обавјештење о ванредном догађају при превозу опасних материја надлежним институцијама мора да садржи:

- име и презиме лица које обавјештава,
- мјесто гдје се десио ванредни догађај (жељезнички колосијек у станици или километарско растојање између станица),

- вријеме утврђивања ванредног догађаја,
- врсту опасне материје,
- количину евентуално изливене течности,
- узрок истицања (врста неправилности или догађаја) и
- временске услове.

99. Од момента утврђивања до отклањања неправилности при превозу опасних материја пошиљка мора бити под надзором, а за њено стање је одговоран шеф станице.

100. До доласка органа надлежних за интервенције у случају ванредног догађаја, при превозу опасних материја, жељезнички радници треба да покушају урадити сљедеће:

- ограничити истицање,
- ограничити изливање течности на простор на који се излила,
- захватити течност која истиче у интервенцијске посуде,
- поставити преграде у потоцима и каналима и
- спријечити истицање у цијеви водоизворишта и у канализацију.

101. С обзиром на разноврсност ванредних догађаја при превозу опасних материја, жељезнички радници су дужни да предузму мјере које су у датој ситуацији најподесније за безбједност саобраћаја и што брже отклањање неправилности.

102. О сваком ванредном догађају при превозу опасних материја жељезничка станица мора, у складу са одредбама Упутства 79, испоставити на обрасцу С-76 (Пријава о ванредном догађају) посебно обавјештење, од тога један извод треба да се достави и савјетнику за безбједност превоза опасних материја на ЖРС.

103. Савјетник за безбједност припрема извјештај о ванредном догађају у току превоза опасних материја, води посебну евиденцију о ванредним догађајима при превозу опасних материја и о томе саставља годишњи извјештај који доставља генералном директору ЖРС.

4. Интервенцијске цистерне

104. Интервенцијске цистерне служе за чување течности или гаса преточеног из оштећене цистерне до поновног претакања у другу одговарајућу исправну цистерну.

105. Изузетно и уз сагласност ЖРС може се извршити превоз опасне материје у интервенцијској цистерни.

106. Након сваке употребе, интервенцијску цистерну је потребно, без обзира на источену опасну материју, упутити на прање.

107. При упућивању интервенцијске цистерне на прање станица која је упућује мора приложити уз цистерну и товарни лист, односно К-188 и послати потврду из Прилога 9. овог упутства из које се види која је течност истакана (користе се подаци из товарног листа). Станица, истовремено, о томе телеграфски извјештава станицу у коју упућује цистерну на прање и ЖРС.

5. Помоћни воз

108. Ради спречавања истицања опасне материје при ванредном догађају и претовару ове материје, ЖРС формира помоћни воз.

109. У саставу помоћног воза морају бити најмање двије празне цистерне и једна затворена кола за смјештај опреме и средстава која ће се користити при спречавању истицања опасне материје, односно претовару.

110. Лоцирање и подручје интервенције помоћног воза прописује ЖРС на својој територији.

6. Заштита радника који учествују у отклањању неправилности при превозу опасних материја

111. Дужност ЖРС је да раднике који непосредно учествују у отклањању неправилности код превоза опасних материја, а првенствено раднике колских прегледних служби, подуче о правилној и прописаној интервенцији, те да их опреме одговарајућим алатом и заштитним средствима.

112. Средства и заштитна опрема за интервенцију при ванредном догађају код превоза опасних материја, зависно од врсте опасне материје, обезбјеђује се у складу са прописима о заштити на раду, а у вези са специфичностима опасне материје датим у Упутству о посебним мјерама безбједности.

113. Радници који непосредно при интервенцији у случају ванредног догађаја долазе у додир са опасним материјама морају бити снабђени цепним подсетником, који се налази у Прилогу 4. овог упутства, а који су дужни носити са собом за вријеме службе.

V - ЕВИДЕНЦИЈА НЕПРАВИЛНОСТИ У ПРЕВОЗУ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА И КОНТРОЛА ПРИМЈЕНЕ РЕГУЛАТИВЕ ЗА ПРЕВОЗ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА

1. Евиденција у станицама и пријављивање неправилности

114. Станице на мрежи ЖРС дужне су да све неправилности у превозу опасних материја евидентирају и пријаве ЖРС.

115. Евидентирање неправилности при превозу опасних материја у унутрашњем и међуентитетском саобраћају врши се на обрасцу из Прилога 7. овог упутства.

116. Евиденција неправилности из унутрашњег и међуентитетског саобраћаја саставља се у четири примјерка, од којих један остаје у станици која је уочила неправилност, један се доставља Сектору за експлоатацију, један се доставља савјетнику за безбједност и један отправној станици, односно ЖФБХ.

117. Евиденцију неправилности, при превозу опасних материја из међународног саобраћаја, станице ЖРС воде на обрасцу из Прилога 8. овог упутства. Станице које су установиле неправилности састављају овај образац у три примјерка, од којих један примјерак остаје у тој станици, један се доставља Сектору за експлоатацију, а један примјерак се доставља савјетнику за безбједност.

118. О пријављеним неправилностима при превозу опасних материја савјетник за безбједност два пута годишње саставља извјештај (за период I - VI и I - XII мјесеци), који доставља генералном директору ЖРС. Рокови за доставу извјештаја су 15. јул и 15. јануар.

119. На основу анализа "типских" појавних облика неправилности у превозу опасних материја ЖРС, на приједлог савјетника за безбједност, одређују и спроводе адекватне мјере за отклањање тих неправилности, у циљу безбједног и брзог превоза опасних материја.

2. Контрола примјене регулативе за превоз опасних материја на ЖРС

120. ЖРС су дужне да, посредством савјетника за безбједност, организују школовање и испитивање о одредбама Правилника РИД-а и овог упутства свих радника жељезнице који непосредно учествују у превозу опасних материја, односно интервенцији у случају ванредног догађаја при овом превозу.

121. Првостепену контролу примјене одредаба Правилника РИД и овог упутства врше шефови станица на ЖРС.

122. Другостепену контролу примјене одредаба Правилника РИД и овог упутства врши савјетник за безбједност.

123. Извјештај контроле из тачке 122. овог упутства савјетник за безбједност доставља генералном директору ЖРС.

VI - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

124. Ступањем на снагу овог упутства престаје да се примјењује на подручју Републике Српске Упутство за превоз опасних материја на ЈЖ - 171 ("Службени гласник ЗЈЖ", број 7/92).

125. Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 13.04/340-872/13
7. фебруара 2014. године
Бања Лука

Министар,
Недељко Чубриловић, с.р.

Прилог 1.

КЛАСИФИКАЦИЈА ОПАСНИХ МАТЕРИЈА

Класа РИД-а	КАРАКТЕРИСТИКЕ ОПАСНЕ МАТЕРИЈЕ	
1	Материје (чврсте, течне или њихове смјеше) и предмети који производе хемијском реакцијом гас, топлоту и притисак, који у кратком времену разара животну средину уз споредне ефекте (дим, звук).	ЕКСПЛОЗИЈЕ
2	Гасови под притиском у затвореним судовима, било да су гасовити (сабијени-компримовани), течни сабијени и дубоко хлађени и течни (растворени под притиском у погодном растварачу).	ИСТИЦАЊА ГАСА
3	Течне материје са тачком паљења испод 100 °С. Ове материје се могу упалити и на обичној (свакодневној) температури (испод 50 °С).	ПОЖАРА
4.1.	Чврсте материје које се врло лако пале варницом (искром).	ПОЖАРА
4.2.	Материје које се у додиру са ваздухом запале саме од себе.	ПОЖАРА
4.3.	Материје које у додиру са водом развијају запаљиве гасове.	ПОЖАРА
5.1.	Материје које проузрокују паљење других материја (оксидацијом), али притом саме не сагоријевају.	ПОЖАРА
5.2.	Материје под називом "ОРГАНСКИ ПЕРОКСИДИ" и имају под одређеним условима особину спонтаног распадања, што доводи до паљења других материја (оксидацијом), а није искључено и сагоријевање материје која је изазвала оксидацију.	ПОЖАРА
6.1.	Токсичне материје које могу у малој количини, једним јединим дејством и веома брзо да оштете здравље човјека или да изазову смрт: удисањем, упијањем преко коже или преко органа за варење.	ТРОВАЊА
6.2.	Органске материје које су продукти бактериолошке разградње (или ће то бити) па као такве могу бити узрок заразе (епидемије). Многе од њих имају крајње непријатан мирис па су због тога и добиле назив "загађујуће и заразне материје".	ЗАРАЗЕ И ТРОВАЊА
7	Материје које су опасне по живот због радиоактивности.	РАДИОАКТИВНОГ ЗРАЧЕЊА
8	Материје које својим хемијским дејством нападају кожу, слузокожу или очи особа са којима дођу у додир. Ако се нађу ван амбалаже, проузрокују штете на другим стварима или превозним средствима. Овдје су обухваћене и материје које тек под дејством воде образују корозивне материје течне, паре или магле.	КОРОЗИЈЕ (НАГРИЗАЊА)
9	Материје у облику праха које удисањем угрожавају здравље, као и материје које при пожару развијају токсичне гасове.	ТРОВАЊА И ПОЖАРА

Прилог 1а.

СРЕДСТВА ЗА ГАШЕЊЕ ПОЖАРА ЗАВИСНО ОД КЛАСЕ РИД-а

Класа РИД-а	СРЕДСТВА ¹						
	А	Б	Ц	Д	Е	Ф	Х
2							
3							
4.1.							
4.2.							
4.3.							
5.1.							
5.2.							
6.1.							
6.2.							
7							
8							
9							

ЛЕГЕНДА:

- А - вода, распршен млаз
- Б - угљен-диоксид
- Ц - пјена
- Д - апарат за гашење
- Е - суви пијесак
- Ф - хлађење посуде водом
- Х - забрањена употреба воде

 ДА

 НЕ

1. Ово су општа упутства. С обзиром на то да има доста материја гдје могу бити и одступања од горње табеле, детаљније податке за конкретан случај потражити у упутству које пошиљалац прилаже уз превозни документ за случај да дође до удеса, односно неправилности у току превоза.

УЗОРЦИ ЛИСТИЦА ОПАСНОСТИ
Опасност класе 1 – Експлозивне материје и предмети

(Бр. 1)

Разреди 1.1, 1.2 и 1.3

Симбол (бомба која експлодира):
црно на наранџастом основу; број "1" у доњем углу.

(Бр. 1.4)

Разред 1.4

(Бр. 1.5)

Разред 1.5

(Бр. 1.6)

Разред 1.6

Црне цифре на основу наранџасте боје морају бити високе 30 mm и дебеле 5 mm (на листици опасности од 100 mm · 100 mm); цифра "1" у доњем углу:

- податак о разреду – остаје празно ако експлозивна особина представља споредну опасност,
- податак о групи подношљивости (компатибилности) – остаје празно ако експлозивна особина представља споредну опасност.

Опасност класе 2

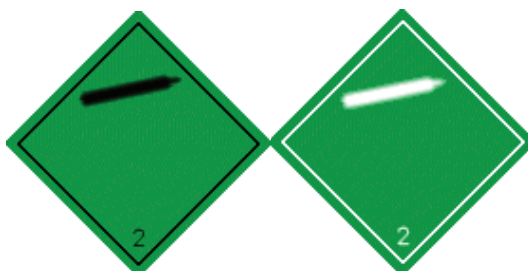
Збијени гасови, гасови претворени у течност и гасови растворени под притиском

(Бр. 2.1)

запаљиви гасови
Симбол (пламен):

црно или бијело на црвеном основу; број "2" у доњем углу.

(Бр. 2.2)

незапаљиви, неотровни гасови

Симбол (плинска боца):

црно или бијело на зеленом основу; број "2" у доњем углу.

(Бр. 2.3)

отровни гасови

Симбол (мртвачка глава са укрштеним костима):
црно на бијелом основу; број "2" у доњем углу.Опасност класе 3
Запаљиве течности

(Бр. 3)

Симбол (пламен):
црни или бијели на црвеном основу; број "3" у доњем углу.Опасност класе 4.1
Запаљиве чврсте материје

(Бр. 4.1)

Симбол (пламен):
црно на бијелом основу са седам (7) вертикалних црвених трака;
број "4" у доњем углу.Опасност класе 4.2
Материје склоне самопаљењу

(Бр. 4.2)

Симбол (пламен):
црно на бијелом (горња половина) и црвеном основу (доња половина);
број "4" у доњем углу.

Опасност класе 4.3

Материје које у додиру са водом развијају запаљиве гасове

(Бр. 4.3)

Симбол (пламен)
црни или бијели на плавом основу; број "4" у доњем углу.Опасност класе 5.1
Оксидирајуће материје

(Бр. 5.1)

Симбол (пламен изнад круга):
бијело на жутом основу; број "5.1" у доњем углу.Опасност класе 5.2
Органски пероксиди

(Бр. 5.2)

Симбол (пламен изнад круга):
бијело на жутом основу; број "5.2" у доњем углу.Опасност класе 6.1
Отрови

(Бр. 6.1)

Отровна материја

Симбол (мртвачка глава са укрштеним костима):
црно на бијелом основу; број "6" у доњем углу.

Опасност класе 6.2
Загађујуће и заразне материје

(Бр. 6.2)

Облик унутар листице означава: инфективну материју која на разне начине може да угрози здравље.
Симбол је три полумјесеца у кругу, црно на бијелом основу, разреда 6, како је у доњем углу.

Опасност класе 7
Радиоактивне материје

(Бр. 7А)

ЖУТО

Симбол зрачења (дјетелина):

Обавезан текст у доњој половини листице опасности:

“RADIOAKTIVNO”

(њем. RADIOACTIV)

(енгл. RADIOACTIVE)

“SADRŽAJ ...”

(њем. INHALT ...)

(енгл. CONTENT ...)

“AKTIVNOST ...”

(њем. AKTIVAT ...)

(енгл. ACTIVITY ...) и после ријечи: “RADIOAKTIVNO” додата је једна вертикална црвена трака;

број “7” у доњем углу.

(Бр. 7В)

Категорија II – ЖУТО

Симбол зрачења (дјетелина):

црно на жутом основу са бијелим оквиром (горња половина) и на бијелом основу (доња половина); прописан текст: “RADIOAKTIVNO” стоји црно у доњој половини листице опасности:

(њем. RADIOACTIV)

(енгл. RADIOACTIVE)

“SADRŽAJ ...”

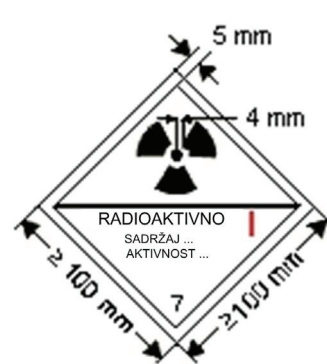
(њем. INHALT ...)

(енгл. CONTENT ...)

“AKTIVNOST ...”

(њем. AKTIVAT ...)

(енгл. ACTIVITY ...)

(Бр. 7С)

Категорија III – ЖУТО

у црно уоквиреном пољу

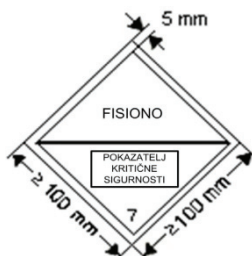
“TRANSPORTNI POKAZATELJ”

(њем. TRANSPORT-KENIZAHL)

(њем. TRANSPORT-KENIZAHL)

иза ријечи: “RADIOAKTIVNO” стоје двије и три вертикалне црвене траке;

број “7” у доњем углу.

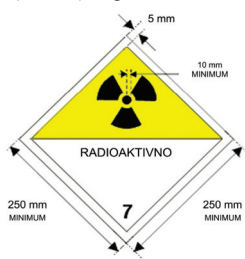

(Бр. 7Е)

Дјелјиве (фисионе) материје класе 7

Симбол: бијели основ, прописан текст, црно у горњој половини листице опасности, “FISIONO” (енгл. “FISSILE”), у црно уоквиреном пољу у доњој половини листице опасности: “ПОКАЗАТЕЉ КРИТИЧНЕ СИГУРНОСТИ” (енгл. “CRITICALLY SAFETY INDEX”), цифра “7” у доњем углу.

Велика листица (плакат) за радиоактивне материје класе 7

(Узорак 7D)

Симбол (симбол зрачења):
црн; позадина: горња половина жуто са бијелим оквиром, доња
половина бијело.

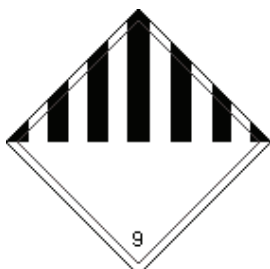
Опасност класе 8
Корозивне (нагризајуће) материје

(Бр. 8)

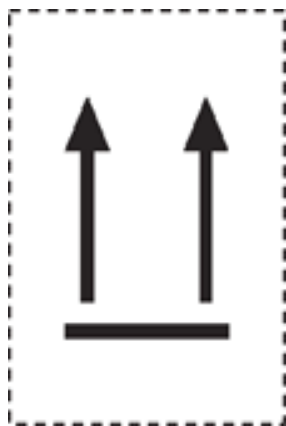
Симбол (течности које се просипају из двије епрувете и нагризају
шаку и метал):
црно на бијелом основу (горња половина); црни основ са бијелим
оквиром
(доња половина); број "8" у доњем углу.

Опасност класе 9
Остале опасне материје

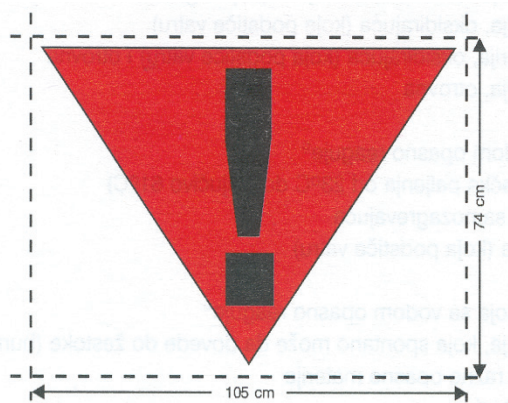
(Бр. 9)

Симбол седам (7) вертикалних трака (у горњој половини): црно
на бијелом основу; подвучен број "9" у доњем углу.

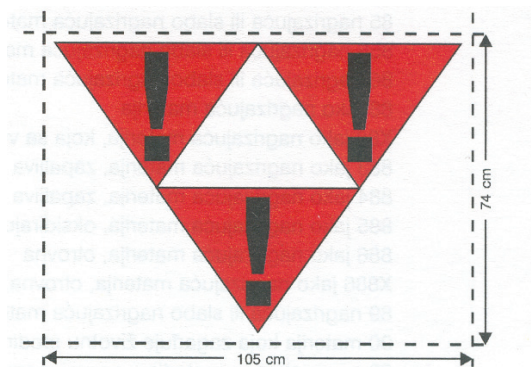
(Бр. 10)

двје црне стрелице на бијелом или одговарајућем контрастном
основу (димензије 148 mm · 210 mm)

(Бр. 11)

опрезно маневрисати
црвени троугао са црним усљичником
на бијелом основу

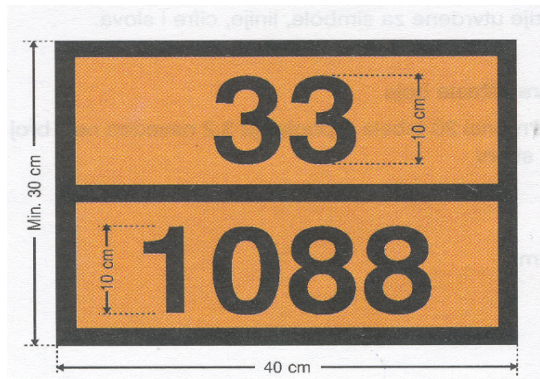
(Бр. 12)

Забрана одбацивања или ранжирања на спушталици. Не смије
да налијеће на друга кола и мора да буде заштићен од налијетања
других кола (три црвена троугла са црним усљичником).

- (1) Димензије, види листицу бр. 1
- (2) Димензије, види листицу бр. 7A
- (3) Ознака броја подјеле и слово групе подношљивост (ком-
патибилности)
- (4) Ознака слова одговарајуће групе подношљивости (компа-
тибилности), (код листица бр. 1.4; 1.5; 1.6)
- (5) Мјере листица за комаде за отправљање смањују се на мјере
у А7 (74 mm · 105 mm)

У СКЛАДУ СА ОДРЕДБАМА РИД-а

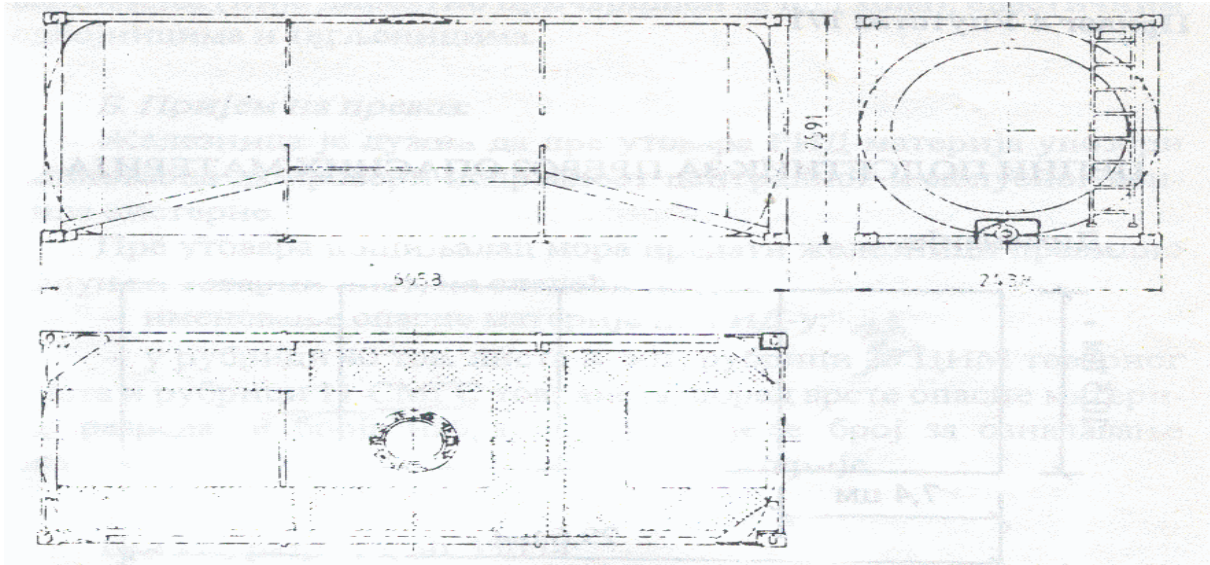
Примјер наранџастог обиљежја са бројем за обиљежавање
опасности и бројем УН

Изолација и систем парног гријања са гријном површином од 7,5 m² омогућују транспорт и за робу за коју је потребна температура до 120 °C у току транспорта, при минималном губитку топлоте.

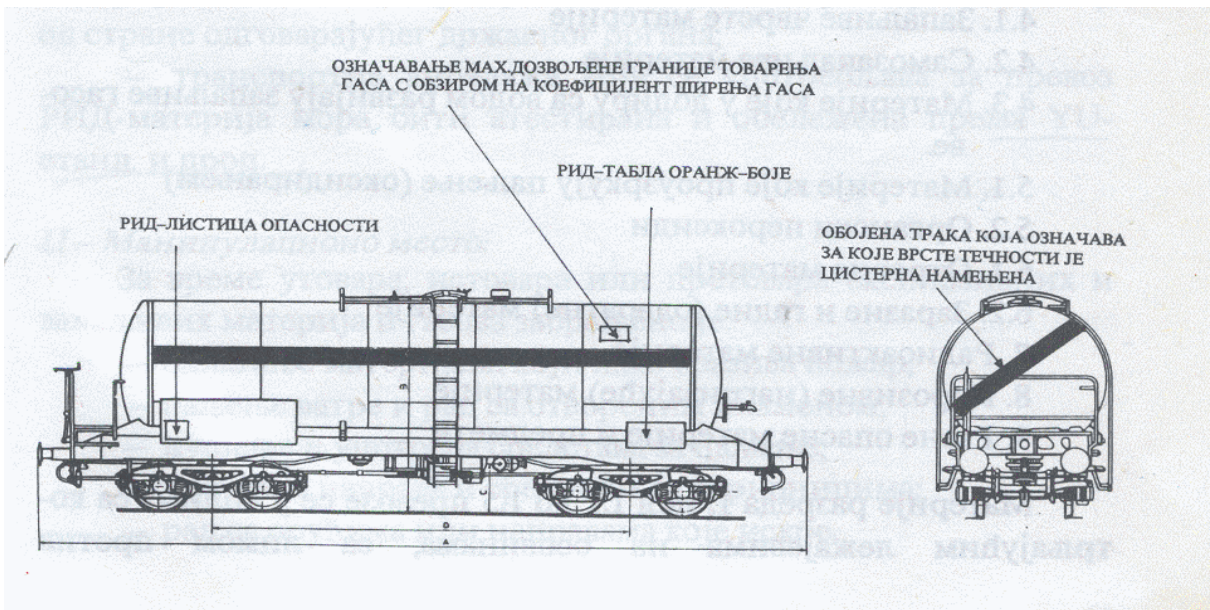
Ова серија контејнер-цистерне је дозвољена за транспорт опасних материја (РИД) класе 3, 6.1 и 8.

Максимални притисак (дозвољен у експлоатацији) је 4,5 /бар/.

Слика 3

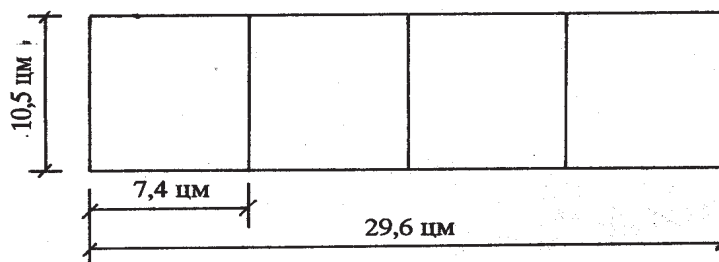
II - Кола-цистерна

Прилог 4.

Димензије:

ЦЕПНИ ПОДСЈЕТНИК ЗА ПРЕВОЗ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА

А - Класе РИД-а:

1. Експлозивне материје и предмети,
2. Збијени гасови, гасови претворени у течност и гасови растворени под притиском,
3. Запаљиве течности,
- 4.1. Запаљиве чврсте материје,
- 4.2. Материје склоне самопаљењу,
- 4.3. Материје које у додиру са водом развијају запаљиве гасове,
- 5.1. Оксидирајуће материје,
- 5.2. Органски пероксиди,
- 6.1. Отрови,
- 6.2. Загађујуће и заразне материје,
7. Радиоактивне материје,
8. Корозивне (нагризајуће) материје и
9. Остале опасне материје.

Материје класе 1. разреда 1.1. до 1.6. превозе се у колима са котрљајућим лежацима на осовинама, са лимом против варничења (није директно причвршћен за под кола) еластичним одбојницима и тегљеницима.

Б - Пријем на превоз:

1. ЖРС је дужна да прије утовара РИД-материја упозори пошиљача да провјери исправност централног и испусног вентила цистерне.

2. Прије утовара пошиљалац мора предати ЖРС правилно испуњен товарни лист, на следећи начин:

- а) именовање опасне материје по РИД-у,
- б) у рубрици 40 тов. листа К-501, рубрици 21 ЦИМ товарног листа, поред врсте опасне материје, класе и броја набрајања, уписује се број за означавање опасности и број за означавање опасне материје (примјер: "666, UN 1098 ALIL ALKOHOL, 6.1(3), 1"),
- в) у тов. листу К-501 рубрика 40 и ЦИМ тов. листу рубрика 23 мора се прецртати знаком "X",
- г) уз тов. лист пошиљалац прилаже и Упутство о посебним мјерама безбједности,
- д) при превозу експлозивних, радиоактивних и отровних материја пошиљалац мора приложити и одобрење за превоз издато од стране надлежног органа државне управе и
- ђ) транспортна амбалажа која се употребљава за превоз РИД-материја мора бити атестирана и обиљежена према стандардима за одговарајући разред опасне материје.

В - Манипулационо мјесто:

1. За вријеме утовара, истовара или претовара експлозивних и запаљивих материја и гасова забрањено је:

- а) држање материја и уређаја који могу да изазову пожар или омогуће његово ширење,
- б) држање отвореног пламена или рад са отвореним пламеном (заваривње и сл.),
- в) пушење и употреба средстава за паљење (шибице, упаљачи),
- г) употреба уређаја или средстава који имају ватрено ложиште,
- д) рад са алатом или уређајем који варнички,
- ђ) постављање надземних електричних водова, без обзира на напон и
- е) рад мотора возила, изузев када служи за погон пумпи и компресора смјештених на ауто-цистерни и када је снабђен хватачем варница на издувној цијеви мотора.

2. Током утовара, истовара или претовара опасних материја мора се предузети следеће:

- а) искључити напон у електричном надземном воду, ако се налази изнад манипулационог мјеста и
- б) искључити рад мотора на друмском возилу које се налази на манипулационом мјесту, а за случај проласка дизел-локомотиве сусједним колосијском затворити регулатор.

Г - Увршћење у воз:

1. Свака кола или велики контејнер означена РИД-листима класе 1 до 1.6 (опасност од експлозије) морају имати сигурносни размак од одбојника кола, односно зидова великог контејнера од минимално 18 m или се одвајају са најмање једним четворо или вишесовинским или са двоје двосовинских штитних кола од кола олистаних РИД-листима бр. 2.1, 3, 4.1, 4.2, 4.3 или 5 (опасност од пожара, самозапаљиве материје и материје које изазивају паљење).

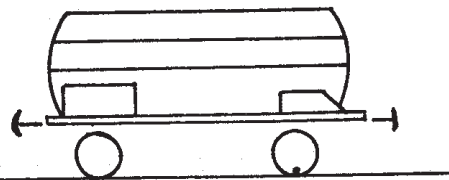
2. Као штитна кола уврштавају се празна или товарна кола која не носе ниједну РИД-листицу опасности од 1 до 9.

Д - Обиљежавање цистерни и табле упозорења о степену опасности:

1. С обзиром на врсту течности која се превози у њима, цистерне су подијељене у 12 група. Да би се одмах знало за које врсте течности је цистерна, катао цистерне је обојен одређеном бојом, као и трака на челу цистерне.

Примјер:

Вагон-цистерне за превоз течних гасова (материје класе 2 РИД-а) морају бити означене по дужини суда наранџастом траком:

РИД – табела органа државне управе – боје, димензије 40 cm x 30 cm.

33	- бројчана ознака опасности
1203	- УН број опасне материје

а) Бројчана ознака опасности указује на следеће опасности:

- 1) истицање гаса због притиска или хемијске реакције,
- 2) запаљивост течних материја (пара) и гасова или самозагријавајућа течна материја,
- 3) запаљивост чврстих материја или самозагријавајућа чврста материја,
- 4) оксидирајућа материја (која подстиче ватру),
- 5) отровност или опасност зараза (инфекција),
- 6) нагризајуће дејство и
- 7) опасност спонтане бурне реакције.

У комбинацији двије или три ове цифре:

- 22 - дубоко расхлађен гас, загушљив,
- 223 - дубоко расхлађен гас, запаљив,
- 236 - гас који гори – отрован,
- 30 - запаљива течна материја (тачка паљења од 23°C до (укључујући и) 60°C),
- 33 - запаљива течна материја (тачка паљења испод 23°C),
- x333 - самозапаљива течна материја која са водом реагује опасно,
- 446 - запаљива чврста материја, отровна, која се при повећаној температури налази у растопљеном стању,
- 63 - отровна материја и
- 839 - нагризајућа и слабо нагризајућа материја, запаљива (тачка паљења од 23°C до (укључујући и) 60°C) која спонтано може да доведе до бурне реакције.

Ако је испод броја који означава опасност додато "x" (као на примјер: x333), то значи да материја на опасан начин реагује са водом.

б) Број опасне материје (УН број) узет је из списка материја Правилника РИД означених њиховим хемијским називом (Поглавље 3.2. РИД -а).

На суд-цистернама које се пуне или празне опасном материјом под притиском исписан је максимално дозвољен притисак при експлоатацији.

Ђ - Листике опасности (ДИО 5. РИД -а)

Бр. 1; 1.4; 1.5; 1.6; 2.1; 2.2; 2.3; 3; 4.1; 4.2; 4.3; 5.1; 5.2; 6.1; 6.2; 7А; 7В; 7С; 7Д; 7Е; 8; 9; 10; 11 и 12.

Е - Ванредни догађај:

1. До доласка органа надлежних за интервенцију, жељезничко особље ће покушати да:

- а) ограничи истицање,
 - б) ограничи изливену течност на простор на који се излива,
 - в) захвати течност која истиче у интервенцијске судове,
 - г) постави преграде у потоцима и каналима и
 - д) спријечи истицање у цијеви водоизворишта и канализацију.
2. Ванредни догађај у станици се одмах пријављује отправницима возова.

3. Радник, поред усменог, подноси и писмени извјештај о томе свом руководиоцу.

4. При ванредном догађају код превоза РИД-материја шеф станице извјештава:

- а) диспечера подручне оперативне групе, а он обавјештава главног диспечера Оперативне службе ЖРС,
- б) најближе професионално ватрогасно друштво,
- в) најближу станицу јавне безбједности (полицију),
- г) техничко-колску службу, вучу возова, ЗОП и ЕТД и

д) савјетника за безбједност.

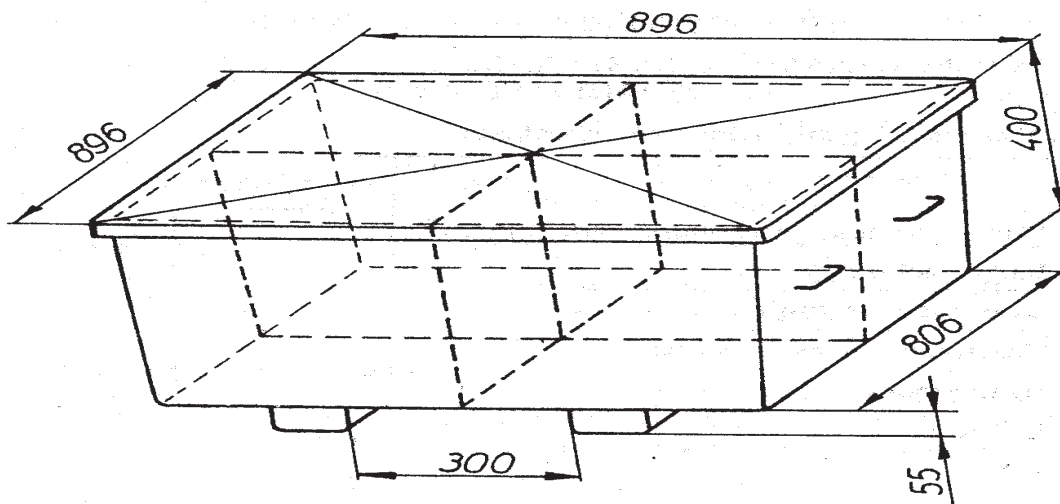
5. Код истицања РИД-материја већег интензитета, када је сакупљање у интервенцијске посуде немогуће и када се разлива по околини, потребно је обавијестити:

- а) општинско водопривредно предузеће,
- б) општинску санитарну службу и
- в) општински штаб цивилне заштите.

6. Жељезнички радници који непосредно учествују у отклањању последица ванредног догађаја морају се у потпуности придржавати прописаних мјера заштите и безбједности.

Прилог 5.

Интервенцијска посуда 250 литара

ТЕХНИЧКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

Назив посуде	Посуда полиестерска
ТИП	Када
Запремина	0,250 m ³
Димензије (mm)	896 · 896 · 455
Материјал	Полиестер ојачан стакленим влакнима (Бисфенолни)
Погонски притисак	ОПа
Мах. погон. температура	40 °C
Испитни притисак	ОПа
Намјена (употреба)	За складиштење мање агресивних материја
Година производње	20__

Прилог 6.

ПРЕГЛЕД ТЕЛЕФОНСКИХ БРОЈЕВА
ЗА ИЗВЈЕШТАВАЊЕ О ВАНРЕДНОМ ДОГАЂАЈУ ПРИ ПРЕВОЗУ РИД-МАТЕРИЈА

1. У сваком случају ванредног догађаја:

Назив	Телефон
Диспечер подручне оперативне групе	
Ватрогасно друштво	
Станица јавне безбједности (полиција)	
Техничко-колска служба	
Вуча возова	
ЕТД	
ЗОП	
Савјетник за безбједност	

2. У случају истицања РИД-материје већег интензитета, када је немогуће сакупљање у интервенцијске посуде (разлива се по земљишту)¹⁾

Назив	Телефон
Водопривредно предузеће	
Општинска санитарна служба	
Општински штаб цивилне заштите	

¹⁾ Подразумијева и извјештавање под 1.

Прилог 7.

ЖРС – ЕВИДЕНЦИЈА НЕПРАВИЛНОСТИ У ПЕРЕВОЗУ РИД-РОБЕ	СТАНИЦА:
	Датум утврђивања неправилности:
Отправна станица:	Заведено под бројем:
Датум отправљања:	Број товарног листа:
Товарено у кола број:	Пошиљалац:
Назив (именовање) робе по РИД-у:	Тежина у килонама:

I - УТВРЂЕНЕ НЕПРАВИЛНОСТИ:

<ol style="list-style-type: none"> Нема табеле степена опасности (ДИО 5. РИД-а) Недостаје одобрење за превоз Назив (именовање) РИД - робе нетачно Недостају листице Недостаје упутство пошиљаоца о посебним мјерама безбједности Прилог Вентили цуре Котао цистерне пушта Неисправност трчећег строја кола и остале техничке мане Остале неправилности
Детаљнији опис неправилности:

II - НЕПРАВИЛНОСТ ОТКЛОЊЕНА/НИЈЕ ОТКЛОЊЕНА:

Стављене табле степ. оп.	Исправљено Наименовање	Стављене листице РИД	Добијена дозвола за пре.
Добијено упут. о безбј.	Скинут претег	Претоварено - - преточено	Отклоњена техн. мана кола
Због отклањања неправилности, задржавање часова:		Испостављен К-162 број:	
Неправилност није отклоњена		Потребно упутство пошиљаоца	

ЕВИДЕНЦИЈУ САСТАВИО

ЖИГ СТАНИЦЕ
СА ДАТУМОМ:

ШЕФ СТАНИЦЕ:

Прилог 8.

EISENBANEN DER REPUBLIK SRPSKA
- ЕВИДЕНЦИЈА НЕПРАВИЛНОСТИ КОД РИД
ПЕРЕВОЗА /
- EVIDENZ DER UNREGELMASSIGKEITEN
BEI DER BEFORDERUNG VON RIDGUTEN

Станица/Bahnhof:
Датум утврђивања неправилности/Datum der festgelegten:

Отправна станица/Versand Bhf:	Број тов. листа/Frachtbriefnr:
Датум отправљања/Versanddatum:	Пошиљалац/Versender:
Товарене у кола бр./Numer des beladenen Wagens:	Тежина/Gewicht:
Назив робе по РИД-у/ Bezeichnung des Gutes gemäss RID:	

УТВРЂЕНЕ НЕПРАВИЛНОСТИ/FESTGELEKTE UNREGELMASSIGKEITEN

<ol style="list-style-type: none"> Нема табле степена опасности (ДИО 5. РИД)/Tafel mit Kennzeichnung der Gefahr fehlt (Anlage V RID) Недостаје одобрење за превоз/Beförderungserlaubnis fehlt Назив РИД-робе није тачан/Bezeichnung des RID-Gütes unrichtig Рубрика 23 ЦИМ-тов. листа није прецртана (x)/Spalte 23 des CIM Frachtbriefes nicht gekreuzt Листица РИД недостаје/RID-Zettel fahrlistok Недостаје упутство о посебним мјерама безбједности/Anleitung des Vesenders über die techn.- und Schutmassnahmen fehlt Претег/Uebergewicht Вентили цуре/Ventile lassen durch Котао цистерне пушта/Kessel lässt durch
--

Неисправност отклоњена/ Unregelmäss. beseitigt:	Датум отправљања/ Versanddatum:	Пошиљка задржана часова/ Aufenthalt der Sendung (stunden):
Неисправност није отклоњена/ Unregelmäss. ist nicht beseitigt:	Потребно упутство пошиљаоца/ Anweisung des Versenders ist erforderlich:	

Станични жиг са датумом
Bahnhofsstempel

Директор ЖРС
Direktion der Gemeinschaft der ŽRS

Прилог 9.

ОТПРЕМА ИНТЕРВЕНЦИЈСКЕ ЦИСТЕРНЕ НА ПРАЊЕ Број: _____ Датум отпреме: _____ Возом број: _____	Станица која отпрема:
	Број интервенцијске цистерне:
	Припада станици:
Упућује се у станицу:	Превозни пут:
РИД-материја која је била товарена: (назив по РИД-у, класа, број набрајања, број за означавање опасности и број за означавање опасне материје)	
Додатно упозорење:	

Потребно је извршити	Чишћење и прање	Провјерити исправност централног и испусног вентила цистерне
----------------------	-----------------	---

Извршено дана:	Отпремљено за домовну станицу:
Датум отпреме за домовну станицу:	Возом број:
Превозни пут:	

Шеф станице која отпрема
цистерну на прање:Шеф станице која отпрема
цистерну са прања:

Станични жиг са датумом

Станични жиг са датумом

Прилог 10.

Облик извјештаја о догађајима у превозу опасних материја

Превозник/Оператер жељезничке инфраструктуре:
Адреса:
Особа за контакт: Телефон: Факс:.....

1. Начин
☐ Жељезницом Рег. број кола
2. Датум и мјесто догађања
Година: Мјесец: Дан:..... Вријеме:.....
Жељезницом
☐ станица
☐ паралелна/ранжирна станица
☐ мјесто утовара/истовара/претовара локација/држава:.....
или
☐ отворена пруга: опис пруге: километри:
3. Топографија
☐ градијент/косина
☐ тунел
☐ мост/подвожњак
☐ укрштање
4. Посебни временски услови
☐ киша
☐ снијег
☐ лед
☐ магла
☐ олуја праћена грмљавином
☐ олуја
температура: (Целзијусових степени)

<p>5. Опис догађаја</p> <p>☐ искакање из шина/слијетање с пута</p> <p>☐ судар</p> <p>☐ прекретање на бок/превртање</p> <p>☐ пожар</p> <p>☐ експлозија</p> <p>☐ губитак</p> <p>☐ техничка грешка</p> <p>Додатни опис догађаја:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
--

6. Укључене опасне материје						
УН број (1)	Класа	Пакирна група	Процјена оличине губитка материје (kg или l) (2)	Теретни простор (3)	Материјал теретног простора	Врста квара на теретном простору (4)
(1) За опасне материје наведене у збирном цитату, према одредби 274, мора бити наведен такође технички назив.				(2) За класу 7 треба да се унесу вриједности према критеријумима у 1.8.5.3.		
(3) унијети одговарајући број				(4) унијети одговарајући број		
1 паковање				1 губитак		
2 ИБЦ				2 пожар		
3 велико паковање				3 експлозија		
4 мали контејнер				4 квар на конструкцији		
5 вагон						
6 возило						
7 вагон цистерна						
8 цистерна						
9 батеријски вагон						
10 батеријско возило						
11 вагон с изградним цистернама						
12 изградна цистерна						
13 велики контејнер						
14 контејнер цистерна						
15 МЕГЦ						
16 преносива цистерна						
7. Узрок догађаја (ако је сигурно познат)						
☐ техничка грешка ☐ кршење сигурности утовара ☐ радни узрок (жељезничке дјелатности) ☐ остало: <p>.....</p> <p>.....</p>						
8. Посљедице догађаја						
Лична озљеда због укључења опасних материја:						
☐ мртвих (број:)						
☐ озлијеђених (број:.....)						
Губитак предмета:						
☐ да						
☐ не						
☐ пријетећа опасност од губитка						
Материјална штета/штета по животну средину:						
☐ оцијењени ниво штете ≤ 50.000 евра						
☐ оцијењени ниво штете > 50.000 евра						
Укљученост тијела						
☐ да						
☐ пресељење лица бар три сата због укључења опасних материја						
☐ затварање јавних саобраћајница бар три сата због укључења опасних материја						
☐ не						

Ако је потребно, надлежна тијела могу захтијевати додатна одговарајућа обавјештења.